02/10/2022

Αγ. Βαρνάβας: Ο μοναδικός ναός στην Ελλάδα στη μνήμη του ιδρυτή της Εκκλησίας της Κύπρου (ΦΩΤΟ)

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Νικοπόλεως και Πρεβέζης

Μέσα σε ένα δάσος από νερόφραξους, πλατάνια και ιτιές, ένα χιλιόμετρο από την κωμόπολη Λούρος στην Πρέβεζα, για 10 αιώνες ο ιερός ναός που είναι αφιερωμένος στη μνήμη του Αγίου Αποστόλου Βαρνάβα στέκεται ως ζωντανός μάρτυρας του χριστιανισμού και της ιστορίας του τόπου.

Είναι ο μοναδικός ιερός ναός στην ελληνική επικράτεια, ο οποίος είναι αφιερωμένος στον Απόστολο ιδρυτή της **Εκκλησίας της Κύπρου**, όπου βρήκε μαρτυρικό θάνατο δια λιθοβολισμού το 57μΧ στη **Σαλαμίνα της Αμμοχώστου**.

Για τους κατοίκους του Λούρου και των γύρω χωριών, είναι ο πολιούχος Άγιος και κάθε χρόνο τιμούν την μνήμη του, στις 11 Ιουνίου με ιδιαίτερη λαμπρότητα.

Μαζί με τους επίτροπους της εκκλησιάς, **Ιωάννη Σιάτο** και**ι Γιώργο Κοκκίνη,** μέσα από μία υπέροχη διαδρομή, μόλις 5 λεπτά από τον οικισμό φτάσαμε στο δάσος, όπου βρίσκεται ο ιερός ναός, ο οποίος έχει κηρυχτεί ως ιστορικό, διατηρητέο μνημείο, με το ΦΕΚ 740/β/25-8-1997.

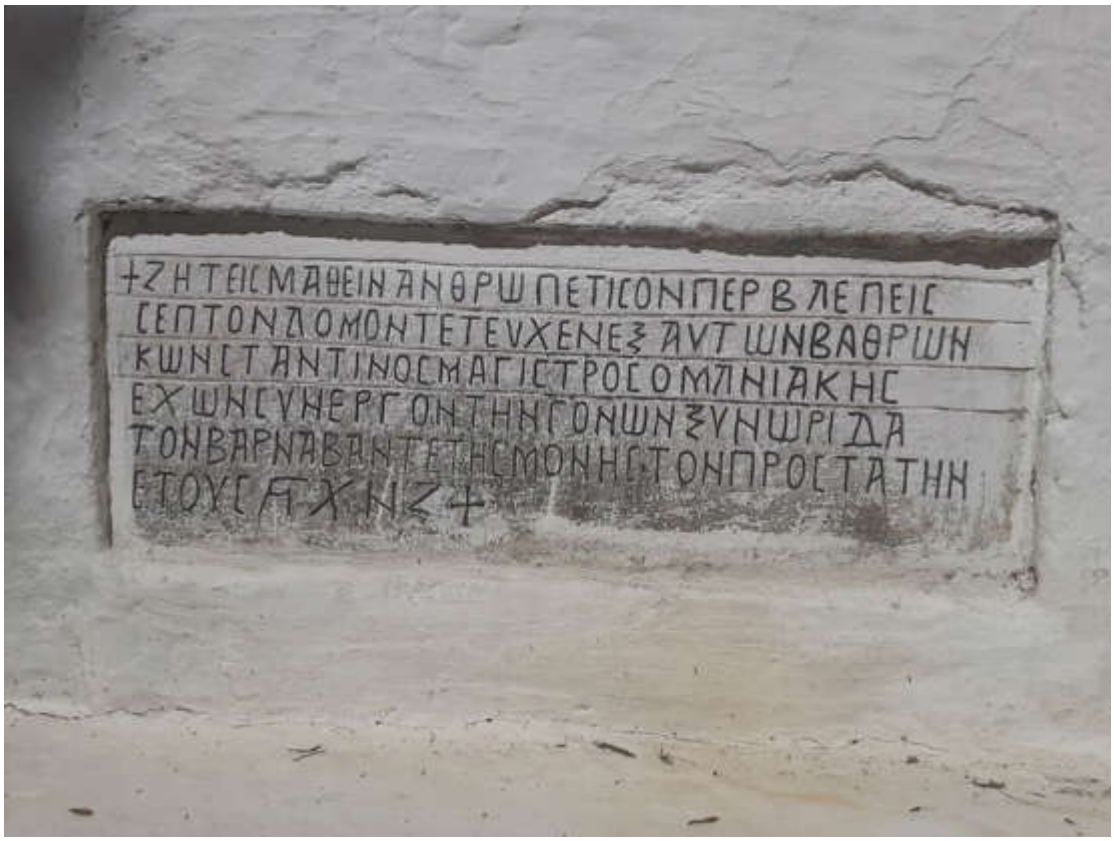

Ο χώρος που τον περιβάλλει, αποτελεί ένα σημαντικό βιότοπο, είναι περιοχή που προστατεύεται από τη Συνθήκη Ramsar, ενώ έχει ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000.

Όπως εξηγεί ο επίτροπος κ. **Σιάτος** μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, δύο επιγραφές που διασώζονται δίνουν σημαντικές πληροφορίες για το ιστορικό της εκκλησίας. Κατά την είσοδο στον ναό, αριστερά η επιγραφή αναφέρεται στον **Μάγιστρο Κωνσταντίνο Μανιάκη**, ο οποίος εκ θεμελίων έκτισε τον ναό μαζί με τα δύο του παιδιά. Κατά τη **βυζαντινή εποχή Μάγιστρος** ήταν τιμητικό αξίωμα που κατά τον 12ο αιώνα εξέλειψε. Η κτητορική επιγραφή αναγράφει την ημερομηνία 1149.

Αιώνες αργότερα, έγινε καθολική ανακαίνιση της εκκλησίας. Στην δεξιά πλευρά της εισόδου, σε άλλη επιγραφή, αναγράφεται ότι έγινε *«εκ βάθρων ανακαίνιση το 1833, από τον Κώνστα Παπαχρήστου Λουριώτη και του υιού του Δημήτριο».* Στο «Δοκίμιον Ιστορικόν» του **Άρτας Σεραφείμ** του **Βυζαντινού**, το 1884,επιβεβαιώνεται η επιγραφή πως μία από τις εκκλησίες του Λούρου του **Αποστόλου Βαρνάβα**, προ 40 ετών, επισκευάσθη. Επίσης σε στατιστική μελέτη του **Νομού Άρτας**, αναφέρεται πως το 1828, υπήρχε μοναστήρι στη θέση του σημερινού Ναού.

Η περιοχή, εξηγεί ο κ. **Κοκκίνης**, έχει υποστεί καθιζήσεις και προσχώσεις, καθώς βρίσκεται δίπλα στον παραπόταμο του **Λούρου,** τον **Ξεροπόταμο**, γι’ αυτό οι κάτοικοι πιστεύουν πως κάποια αρχαιολογική ανασκαφή, πιθανόν να δώσει απαντήσεις για τον εάν στην θέση αυτή, υπήρχε αρχαίος ναός, κάποιο Μοναστήρι, ή ποια ήταν η αρχική μορφή της εκκλησίας. *«Φαίνεται ότι ο ναός έχει θεμελιωθεί πάνω σε άλλον. Στον δυτικό τοίχο διακρίνεται μόλις πάνω από το έδαφος, είσοδος παλιού γυναικωνίτη. Υποθέσεις κάνουμε με βάση τις κτητορικές επιγραφές»* τονίζει ο κ. **Σιάτος.**

Η αρχιτεκτονική του ναού είναι **κλασσική μεσοβυζαντινή.** Η στέγη είναι δίρριχτη. Τοιχογραφίες του 19ου αιώνα σώζονται στην αψίδα του Ιερού. Το δάπεδο του ναού είναι καλυμμένο με πλάκες. Δύο εξ αυτών εκτιμάται, πως είναι επιτύμβιες, λόγω των επιγραφών που έχουν.

Ωστόσο, τα διάσπαρτα υλικά σε 2η χρήση στον χώρο, από παλαιότερες κατασκευές ή νεκροταφείο, μαρτυρούν ίσως την ύπαρξη και άλλων αρχαιολογικών καταλοίπων στην ευρύτερη περιοχή.

Ο πρόεδρος του Λούρου **Σπυρίδων Γκούρας**, επισημαίνει πως το μνημείο χρειάζεται προστασία, έρευνα και συντήρηση, όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ του 1997, ώστε να αναδειχτεί η ιστορική του διαδρομή.

Οι κάτοικοι ζητούν να γίνουν παρεμβάσεις, γιατί τους χειμερινούς μήνες ο ναός πλημμυρίζει, καθώς για την είσοδο στο καθολικό, κατεβαίνει ο πιστός 3 σκαλιά, με αποτέλεσμα να είναι εύκολη η εισροή υδάτων, καθώς ανεβαίνει η στάθμη του ποταμού.

Όπως λέει ο αντιπρόεδρος της εκκλησιαστικής επιτροπής κ. Σιάτος, τελευταία έχει γίνει μελέτη, η έγκριση της οποίας αναμένεται από το ΚΑΣ, προκειμένου να προστατευτεί από πλημμυρικά φαινόμενα ο χώρος.

Ο ναός του **Αγίου Βαρνάβα** με το ομώνυμο δάσος που τον περιβάλλει, είναι το σημείο αναφοράς για την περιοχή. Πνεύμονας ηρεμίας και χαλάρωσης, πίστης, αθλητικών δραστηριοτήτων, όπως αναφέρει ο πρόεδρος του **Λούρου**. Τις παραμονές τη εορτής του **Αγίου Βαρνάβα** οι κάτοικοι της περιοχής καθαρίζουν τον ναό και τον γύρω χώρο για τη μεγάλη ιερά πανήγυρη.